

KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ VE ULUSLARARASI YARDIMLAR

6 Şubat 2022 tarihinde 10 ilimizi etkileyen ve asrın felaketi olarak nitelendirilen Kahramanmaraş merkezli 7.7 ve 7.6 şiddetlerinde gerçekleşen deprem, milletçe hepimizin tarifi mümkün olmayan acılar yaşamasına neden olmuştur. Bugün itibarıyla 40 binin üzerinde can kaybı ve 100 bini aşan yaralı ve 118 bin yıkık, yıkılacak ve ağır hasarlı bina sayısı (TRT Haber, 2023) büyük Felaketin bilançosunun ne denli büyük olduğunu gözler önüne sermektedir. Enkaz kaldırma çalışmalarının tamamlanması ile bu tablo daha da netleşecektir.

Kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşların özveriyle çalışmaları ile enkaz altında kalan canlar kurtarılmaya çalışılırken bir yandan da büyük bir seferberlik başlatılarak ülkenin dört bir yanından toplanan yardımlar bölgeye sevk edilmiş ve tahribatın neden olduğu yaralar bir nebze de olsa sarılmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede 35 bin arama kurtarma görevlisi, 250 bin kamu görevlisi, deprem bölgesinde fiilen görev almıştır. 9 Şubat 2022 tarihinde kabul edilen OHAL tezkeresi ile 10 ili kapsayan deprem bölgesi için acil, orta ve uzun vadeli çeşitli kararlar alınmıştır. Bu çerçevede Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın afet bölgesine gerçekleştirdiği ziyarette ve sonrasında açıkladığı kararlar doğrultusunda: 1 yıl içinde deprem bölgesinin tamamında konut ihtiyacının giderilmesi; ailelere ilk etapta 10 bin lira ile hayatını kaybedenlerin yakınlarına 100 bin lira nakdi yardım yapılması ve son olarak deprem bölgesinden taşınmak isteyenlere 15 bin lira taşınma ve 5 bin lira kira desteği başta olmak üzere bir kısım ivedi paketler açıklanmıştır. Öte yandan yurt içinden ve yurtdışından T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na (AFAD) yapılan yardımlar bugün itibarıyla 8,3 milyar doları geçmiştir (TRT Haber, 2023). Hem bu destek paketlerinin hem de yardımların ilerleyen zamanda daha da artırılması ve genişletilmesi beklenmektedir.

Milli birlik ve dayanışmanın en üst seviyelerde yaşandığı büyük felakette ilk günden itibaren yurtdışından da çok sayıda destek mesajı ve yaklaşık 100 ülkeden de yardım teklifleri ulaşmıştır. Bu çerçevede Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a 42 ülkeden devlet ve hükümet başkanı düzeyinde destek ve taziye telefonu gelmiş, 84 ülkeden 10.943 kişiden oluşan arama kurtarma ekibi deprem bölgesine ulaşmış, 61 ülkeden 444 uçuşla çeşitli kalemlerden oluşan insani yardım Türkiye'ye nakledilmiştir (İHA, 2023). Öte yandan uluslararası kuruluşlar da deprem nedeniyle Türkiye'ye çeşitli yardım paketleri açıklamışlardır. Dünya Bankası 1.78 milyar dolarlık bir bütçe ayırdığını açıklarken, Avrupa Birliği de ilk etapta 3 milyon avruluk bir acil durum desteği yapacağını duyurdu (Anadolu Ajansı, 2023a).

Deprem nedeniyle Türkiye'ye yapılan yardımlara ve dayanışma mesajlarına Avrasya özelinde biraz daha detaylı baktığımızda gerek ilgili ülke toplumlarının gerekse Türk

vatandaşlarının seferber olduklarını söyleyebiliriz. İlk olarak, bütün bölge ülkeleri devlet ve hükümet başkanları depremin yaşandığı ilk gün telefon ve diğer iletişim kanalları üzerinden Türkiye'ye taziye ve destek mesajlarını ulaştırmışlar, ilave olarak ülkelerindeki T.C. Büyükelçiliklerini ziyaret ederek taziyelerini bildirmişlerdir. Devlet ve hükümet temsilcileri dışında kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları düzeyinde de dış temsilciliklere ilk günden itibaren yoğun destek ziyaretleri devam etmektedir. Azerbaycan, Kazakistan, Pakistan, Yunanistan ve Ermenistan başta olmak üzere çeşitli ülkelerden Türkiye'ye bakanlar düzeyinde başlayan üst düzey destek ziyaretleri de devam etmektedir (NTV, 2023).

Türkiye'de ilan edilen milli yasa destek vermek üzere Arnavutluk ve Kuzey Makedonya'da da bir günlük milli yas ilan edilmiştir. Devletler düzeyinde resmi olarak açıklanan nakdi desteklerin yanı sıra başlatılan yardım kampanyaları çerçevesinde Rusya, Orta Asya, Kafkasya ve Balkanlardan şimdiye kadar 70 milyon doların üzerinde bağış toplanmıştır. Bunlara ek olarak, yine aynı bölgelerden Türkiye'ye gönderilen battaniye, çadır, ısıtıcı, giysi başta olmak üzere muhtelif ürünlerden oluşan aynı yardım miktarı ise 5 bin tonu geçmiştir. Bu bölgeler dışında da çok sayıda ülkede yardım kampanyaları başlatılmıştır. Dünyanın dört bir yanından gönderilen arama kurtarma ekiplerine Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Tacikistan, Gürcistan, Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Kuzey Makedonya, Arnavutluk, Sırbistan, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya ve Macaristan'dan da yoğun katılım sağlanmıştır. Bu ülkelerden gelen toplam 2.945 arama kurtarma personeli bölgede fiilen görev almıştır. Yine deprem bölgesi için acil ve öncelikli malzemeler arasında bulunan 7.135 çadır da geciktirilmeksizin Türkiye'ye ulaştırılmıştır.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) da ilk günden itibaren Türk yetkililerle yakın bir dayanışma sergileyerek üye ülkelerin arama kurtarma ekiplerini hızlı bir şekilde organize ederek bölgeye ulaşmasını koordine etti. TDT ayrıca ilan edilen milli yas nedeniyle merkezdeki üye ülke bayraklarını yarıya indirme kararı aldı. Kahramanmaraş'a bir ziyaret gerçekleştiren TDT Genel Sekreteri Kubaniçbek Ömüraliyev, TDT tarafından depremezeder için hazırlanan insani yardımları AFAD'a teslim etti (Türk Devletler Teşkilatı, 2023). Türk devletlerinde kamu kurumları ile sivil toplum kuruluşları tarafından başlatılan yardım kampanyalarının artarak devam ettiği görülmektedir.

Özetle, jeolojik bir doğa felaketi olan deprem, her afet gibi can ve mal kayıplarının yanı sıra psikolojik, sosyolojik ve ekonomik travmalara neden olabilmektedir. Muhakkak ki 13 milyonluk nüfusun bulunduğu geniş bir bölgeyi etkileyen depremin, toplumun bütün kesimleri üzerinde doğrudan ya da dolaylı etkileri olacaktır. Çocuklar da bunların başında gelmektedir. Bu

nedenle depremden etkilenen ve sayıları 7 milyon civarında olan çocukların rehabilitasyonunda gerekli adımların ivedilikle atılması büyük önem arz etmektedir. Esasen, bu konuda kamu kurumlarının, enkaz kaldırma çalışmaları devam ederken gerekli çalışmaları başlattıkları bilinmektedir (Anadolu Ajansı, 2023b). Erzincan, Gölçük ve Van depremleri ile diğer afetlerden sonra olduğu gibi Türk devleti ve Türk milleti bu büyük felaketin de üstesinden gelecek güce de, kapasiteye ve potansiyele de sahiptir. Bu vesileyle deprem felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyor, destek ve yardımlarından ötürü dost ve kardeş ülkelere teşekkür ediyoruz.

Kaynakça:

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı (2023). Alınan yer: <https://president.az/az/articles/view/58876>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

Anadolu Ajansı (2023a). AB ve Avrupa Ülkelerinden Depremzedelere Yardım. Alınan yer: <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/ab-ve-avrupa-ulkelerinden-depremedelere-yardim/2811974>. Erişim tarihi: 16.02.2023.

Anadolu Ajansı (2023b). Sosyal Medya Desteği ile Oyuncak Toplayan Gönüllüler Deprem Bölgesindeki Çocukları Sevindiriyor. Alınan yer: <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/sosyal-medya-destegi-ile-oyuncak-toplayan-gonulluler-deprem-bolgesindeki-cocuklari-sevindiriyor/2818888>. Erişim tarihi: 16.02.2023.

Anadolu Ajansı (2023c). Afyonkarahisar'daki Depremzede Çocuklara Spor ve Oyun Terapisi. Alınan yer: <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/afyonkarahisardaki-depremede-cocuklara-spor-ve-oyun-terapisi/2818118>. Erişim tarihi: 16.02.2023.

İhlas Haber Ajansı (2023). Cumhurbaşkanı Erdoğan: "84 Ülke 10 Bin 943 Arama Kurtarma Ekibi ile Sahada Çalışmalara Yardım Etti". Alınan yer: <https://www.ih.com.tr/ankara-haberleri/cumhurbaskani-erdogan-84-ulke-10-bin-943-arama-kurtarma-ekibi-ile-sahada-calismalara-yardim-etti-4186585/>. Erişim tarihi: 16.02.2023.

NTV (2023). Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias Deprem Bölgesinde: İlişkilerimizin Yumuşaması için Bir Depreme Daha İhtiyaç Yok. Alınan yer: <https://www.ntv.com.tr/dunya/yunanistan-disisleri-bakani-nikos-dendias-deprem-bolgesinde-iliskilerimizin-yumusamasi-icin-bir-depreme-daha-ihtiyac-yok,y3C9u2UBu0eBoJwR-KnXQQ>. Erişim tarihi: 16.02.2023.

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti (2023). 13 Şubat Pazartesi gününü 'Yas Günü' ilan etme kararı almıştır. <https://vlada.mk/node/32065?fbclid=IwAR2DEy3048hnx0RKiFLJJWb-H80XsO8FOrv3qu-xrDATBhUOAMvwjZtIRaE>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

Türk Devletleri Teşkilatı (2023). Sekreteryası Tarafından Depremzedeler için Sağlanan Yardım Teslim Edildi. Alınan yer: https://www.turkicstates.org/tr/haberler/tdt-sekreteryasi-terafinden-depremedeler-icin-saglanan-yardim-teslim-edildi_2804. Erişim tarihi: 16.02.2023.

TRT Haber (2023). Cumhurbaşkanı Erdoğan: Depremde Hayatını Kaybedenlerin Yakınlarına 100 Bin Lira Nakdi Yardımda Bulunuyoruz. Alınan yer: <https://www.trthaber.com/haber/gundem/cumhurbaskani-erdogan-depremede-hayatini-kaybedenlerin-yakinlarina-100-bin-lira-nakdi-yardimda-bulunuyoruz-746275.html>. Erişim tarihi: 16.02.2023.

Türkiye'deki Arnavutluk Büyükelçiliği (2023). Facebook Paylaşımı.

<https://www.facebook.com/arnavutluk.buyukelciligi/>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

Tiran Belediye Başkanı (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/erionveliaj/status/1623701347957633027>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Astana Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/tcastanabe>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Aşkabat Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: https://twitter.com/askabat_be?lang=de. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Almatı Başkonsolosluğu (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/AlmatıBK>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Atina Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: https://twitter.com/TC_Atina?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwc%5Eeserp%7Ctwgr%5Eauthor. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Bakü Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TCBakuBE>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Belgrad Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/belgradb?lang=en>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Bükreş Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/tremmbucharest?lang=en>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Budapeşte Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: https://twitter.com/tc_budapeste. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Bişkek Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/tcbiskekbe?lang=de>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Duşanbe Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TurkiyeDushanbe>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Moskova Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: https://mobile.twitter.com/Turk_Emb_Moscow/status/1625116364913496070. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Kiev Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TCKievBE>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

Kosovo Embassy Ankara (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/KosovoInAnkara>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. İslamabad Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TrEmbIslamabad>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Pekin Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TurkEmbBeijing>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Priştine Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: https://twitter.com/Pristine_BE. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Saraybosna Büyükelçiliği (2023). Facebook Paylaşımı. Alınan yer: <https://www.facebook.com/SaraybosnaBE>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Sofya Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TCSofyaBE>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Taşkent Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: https://twitter.com/TC_TaskentBE. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Tiflis Büyükelçiliği (2023). Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TCTiflisBE>. Erişim tarihi: 17.02.2023.

T.C. Üsküp Büyükelçiliği Twitter Paylaşımı. Alınan yer: <https://twitter.com/TREmbassySkopje>. Erişim tarihi: 17.02.2023.